

Plan van aanpak

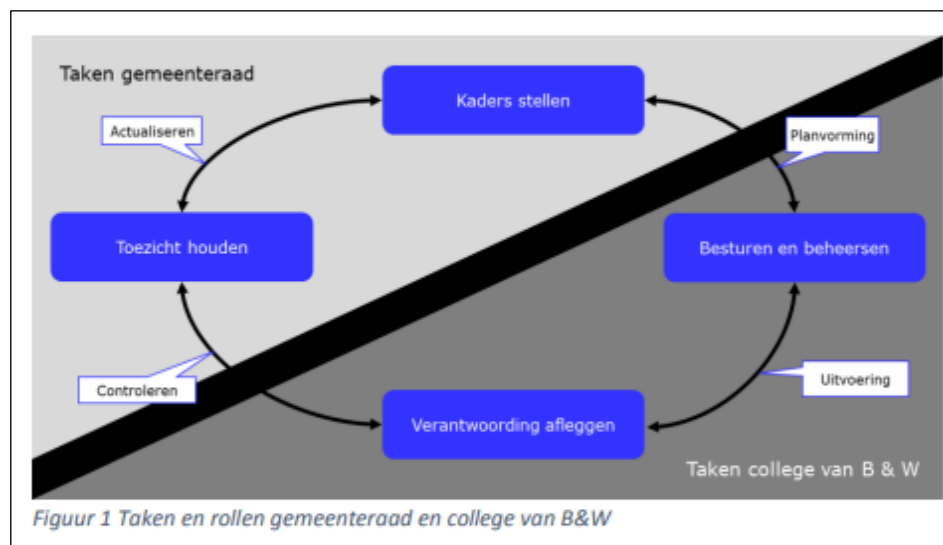
Quickscan

Is de aansluiting te maken?

Een Quickscan onderzoek naar de mate waarin raadsleden een herleidbare koppeling kunnen maken tussen de informatie in de P&C-documenten en de onderliggende beleidsstukken.

Inleiding

Op gemeentelijk niveau is sprake van een duaal stelsel. Dit duaal stelsel is erop gericht om de taken 'kaders stellen en toezicht houden' strikt gescheiden te houden van de taken 'besturen en beheersen' (inclusief verantwoording afleggen).

De raad en de gemeenteraad hebben ieder hun eigen rol in het cyclisch proces.

Rollen	Wat?	Wie?
Kaders stellen	Wat willen wij bereiken? Wat mag het kosten?	Gemeenteraad
Besturen en beheersen	Wat gaan wij daarvoor doen? Welke middelen zetten wij in?	College van B&W
Verantwoording afleggen	Wat hebben wij gedaan? Wat heeft het gekost?	College van B&W
Toezicht houden	Wat hebben wij bereikt?	Gemeenteraad

Tabel 1: Rollen in relatie tot de WWW-vragen.

Voor raadsleden is de programmabegroting een belangrijk stuurmiddel (budgetrecht van de raad), maar eronder ligt ook een complex aan eerdere raadsbesluiten (zoals kaderstellende beleidsnotities en kredietvoorstellen); en de voorbereiding van de programmabegroting heeft al eerder plaatsgevonden in de vorm van een kader- of perspectiefnota, waarmee de raad richting heeft gegeven aan de voorbereiding van de programmabegroting.

Zowel de P&C-stukken als de kaderstellende beleidsnota's vormen voor de raad belangrijke aangrijpingspunten om hun rollen goed te kunnen vervullen. Idealiter sluiten de P&C-documenten en de stukken uit de beleidscyclus goed op elkaar aan, waarbij de maatschappelijke doelen en effecten binnen de beleidscyclus via kaderstellende beleidsnota's worden vastgelegd en verant-

woord (evaluatie). Binnen de P&C-cylus worden de prestaties om de gewenste doelen te bereiken gepland, gemonitord en verantwoord. De informatie in beide typen documenten dienen inhoudelijk en financieel goed op elkaar aan te sluiten. Vanuit de P&C-documenten moet de koppeling naar de kaderstellende documenten herleidbaar zijn en vanuit de beleidskaders moet helder worden hoe de uitvoering 'landt' in de P&C-cyclus.

Doel van het Quickscan onderzoek

De rekenkamercommissie heeft besloten om via een Quickscan te onderzoeken in hoeverre de aansluiting tussen beide soorten documenten voor raadsleden goed te maken is en wil eventueel suggesties ter verbetering aanreiken. Dit willen we doen aan de hand van concrete cases.

De doelstelling van het onderzoek is tweeledig:

1. Het inzichtelijk maken van de mate waarin de aansluiting te maken is tussen enerzijds de (kaderstellende) beleidsnota's en anderzijds de P&C-documenten (kadernota, programmabegroting, buraps /beraps en jaarstukken).
2. Het doen van aanbevelingen ter verbetering van de aansluiting tussen de beleidscyclus en de P&C-cyclus.

Waarom juist nu een onderzoek naar de aansluiting?

Nu de gemeenten mede als gevolg van de forse tekorten in het sociaal domein en de COVID-19-crisis, steeds scherper aan de wind zullen moeten gaan varen, wil de rekenkamercommissie met een praktisch ingestoken Quickscan onderzoek een bijdrage leveren aan de verdere versterking van de kaderstellende en controlerende rol van de raad.

Aanpak Quickscan

De Quickscan zal vanuit een tweetal perspectieven worden opgebouwd:

1. P&C-documenten 2019 (begroting 2019, BURAPS, jaarstukken 2019).
2. Vanuit kaderstellende beleidsnota's voor twee geselecteerde beleidsonderwerpen (cases).

Op basis van een vooronderzoek heeft de rekenkamercommissie besloten om twee beleidsonderwerpen te selecteren:

- A. Arbeidsparticipatie/re-integratie.
- B. Gemeentelijk afvalbeleid.

Voor beide onderwerpen geldt dat er sprake is van een wettelijke taak voor de gemeente. In tegenstelling tot niet-wettelijke taken, heeft de gemeente niet de keuze om geen activiteiten te ondernemen. Beide onderwerpen kennen wel een mate van beleidsruimte, die lokaal kan worden ingevuld.

Per beleidsonderwerp (participatiewet-re-integratie/afvalbeleid) gaan we onderzoeken:

'Blik van bovenaf':

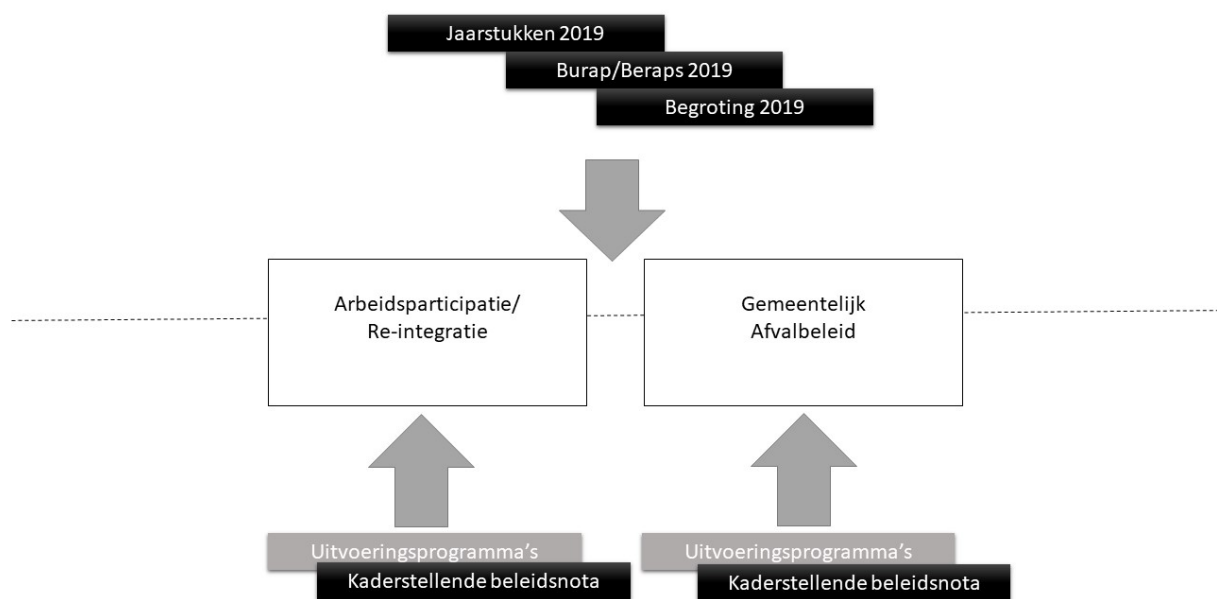
Hoe is het onderwerp verwerkt in P&C-stukken (kadernota/perspectiefnota, de programmabegroting 2019, de tussentijdse voortgangsrapportages (buraps/beraps) en de jaarstukken 2019)?

'Blik van onderop':

Wij gaan vervolgens ook kijken via een 'blik van onderop'. Zijn de WWW-vragen (zie blz. 2) voldoende inzichtelijk gemaakt in de kaderstellende beleidsnotitie en het daar onderliggende uit-

voeringsprogramma/plan? Wordt de beleidscyclus doorlopen (plan, do, check, act) en hoe vindt de verwerking in de P&C-stukken plaats na de besluitvorming over kaderstellende beleidsnotities?

Bij de 'blik van bovenaf' beperken we ons tot één jaarschijf (2019). Voor de blik van onderop pakken we een meerjarige onderzoeksperiode: 2014-2019. Deze periode is bewust meerjarig gekozen omdat beleid veelal een meerjarig karakter heeft. In veel gevallen overschrijdt de looptijd van een beleidskader zelfs de termijn van een raadsperiode. Door meerdere jaren te nemen wordt aansluiting gezocht bij de doorlooptijd van een gemiddelde PDCA-cyclus voor een beleidsveld (vaststelling beleid, uitvoering, evaluatie, herijking/bijstelling). We beginnen bij 2014 mede in verband met de decentralisatie per 1 januari 2015 van de participatiewet.

5. Uitvoering en planning

De rekenkamercommissie zal de Quickscan in eigen beheer uitvoeren. Voor de 'blik van bovenaf' gaat de rekenkamercommissie in gesprek met de concerncontrollers van de gemeenten. Ook wil de rekenkamercommissie in gesprek gaan met leden van auditcommissie/financiële commissie. Voor de 'blik van onderop' wordt aan betrokken beleidsambtenaren gevraagd onderzoeksdossiers voor de periode 2014-2019 samen te stellen. Aan de hand van de WWW-vragen (zie blz. 2) zullen de stukken bestudeerd worden.

Bij de uitvoering van het onderzoek, zal de rekenkamercommissie rekening houden met de drukke periode rondom de voorbereiding van de begroting. Het is de bedoeling de onderzoeksresultaten eind 2020 resp. begin 2021 aan de gemeenteraden te presenteren.